

การศึกษาปัจจัยในการเลือกสถานที่เรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ในประเทศไทย

วรพจน์ มีถม*, สิริรักษ์ ภูริยะพันธ์

สาขาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร เขตหนองจอก กทม.

10530

โทร 0-2988-3655 โทรสาร 0-2988-3666 E-mail mwarapoj@mut.ac.th*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาว่าปัจจัยในการเลือกเรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ของนักศึกษาในประเทศไทยมีอะไรบ้าง และให้ความสำคัญแต่ละปัจจัยอย่างไร การศึกษาโดยการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เรียนโลจิสติกส์ในหลักสูตรต่างๆ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ปัจจัยในการเลือกที่เรียนประกอบด้วย 7 หมวดปัจจัย คือ 1) ด้านทำเลที่ตั้ง 2) ด้านศักยภาพของมหาวิทยาลัย 3) ด้านศักยภาพของอาจารย์ 4) ด้านการรับเข้าศึกษา ง่าย 5) หมวดการแนะนำจากผู้อื่น 6) หมวดปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และ 7) หมวดปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และได้้นำปัจจัยที่ได้ไปสัมภาษณ์นักศึกษาเพื่อหาน้ำหนักความสำคัญของแต่ละหมวดปัจจัย โดยการเปรียบเทียบปัจจัยเป็นคู่ๆ ตามแนวทางของกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic Hierarchy Process, AHP) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักศึกษาที่ถูกสัมภาษณ์ให้ความสำคัญกับหมวดปัจจัยในการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ระดับปริญญาตรีตามลำดับดังนี้ คือ หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของมหาวิทยาลัย ที่ร้อยละ 26.60 หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของอาจารย์ที่ร้อยละ 23.39 หมวดปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่ร้อยละ 14.65 หมวดปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ร้อยละ 10.52 ปัจจัยด้านการรับเข้าศึกษาที่ร้อยละ 9.77 หมวดการแนะนำจากผู้อื่นที่ร้อยละ 8.63 และหมวดด้านทำเลที่ตั้งที่ร้อยละ 6.67 จึงสรุปได้ว่าไม่ว่าหลักสูตรนั้นอยู่ที่ไหน หากมหาวิทยาลัยมีศักยภาพมีชื่อเสียงและอาจารย์มีศักยภาพก็มาเรียน ค่าใช้จ่ายสมเหตุผล สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยไม่ต้องหวัหวั การแนะนำจากบุคคลอื่นๆ ไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจ นักศึกษาหาข้อมูลและตัดสินใจเองจากสิ่งที่พบเห็นด้วยตัวเอง

คำสำคัญ : กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์; โลจิสติกส์; การเลือกหลักสูตร

1. บทนำ

ในปัจจุบันหลักสูตรด้านโลจิสติกส์มีความนิยมมากในทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโท เนื่องจากประเทศไทยมีความต้องการบุคลากรด้านนี้จำนวนมากขึ้น และถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติเมื่อปลายปี 2546 ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ.2550-2554 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กำหนดวิสัยทัศน์ว่ามีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสากล (World Class Logistics) เพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการค้าของภูมิภาคอินโดจีน เพราะแนวโน้มการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น

หลักสูตรโลจิสติกส์มีเปิดสอนหลายหลักสูตรและหลายสถาบัน ทั้งหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ หลักสูตรเทคโนโลยี หลักสูตรวิทยาศาสตร์ และหลักสูตรบริหารและการจัดการ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แต่ละหลักสูตรของแต่ละสถาบันจะให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่การ

กำหนดรูปแบบหลักสูตรและบุคลากรตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ของสถาบันนั้นๆ ในการเลือกสถานที่ศึกษา หลักสูตรด้านโลจิสติกส์นั้น นักศึกษามีเกณฑ์ตัดสินใจอย่างไรในการเลือกศึกษาในแต่ละหลักสูตร

การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่การทราบปัจจัย และการให้ความสำคัญของแต่ละปัจจัยในการเลือกเรียนหลักสูตรด้านโลจิสติกส์ของสถาบันต่างๆ ในระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการสื่อสารลักษณะเด่นของหลักสูตรแต่ละหลักสูตร และปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับปัจจัยที่นักศึกษาใช้เลือกเข้าเรียนในสถาบันต่างๆ สำหรับการตัดสินใจเลือกเรียนในหลักสูตรในสถาบันที่เหมาะสมกับความต้องการได้

2. ทฤษฎีพื้นฐาน

กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic Hierarchy Process ,AHP) พัฒนาขึ้นโดย Thomas L. Saaty ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่มีหลายเกณฑ์ตัดสินใจหรือหลายเป้าประสงค์ (Multiple Criteria Decision Making, MCDM)ที่ใช้ในการประเมินทางเลือกและเกณฑ์ตัดสินใจที่มีความขัดแย้งกัน เป็นการตัดสินใจแบบที่มีทางเลือกที่มีจำนวนแน่นอนและจำกัด (Multiple Attribute Decision Making, MADM) เป็นการเรียงลำดับจากการกำหนดความสำคัญหรือความชอบของแต่ละทางเลือก (Out Ranking) (วรพจน์,2550) AHP เป็นกระบวนการตัดสินใจที่ช่วยให้ผู้ตัดสินใจสามารถวินิจฉัยเปรียบเทียบองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้อย่างดีและเชื่อถือได้ เพราะว่าเป็นกระบวนการที่เลียนแบบกระบวนการคิดอย่างเป็นธรรมชาติของมนุษย์ AHP เป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือในการแยกแยะองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมของปัญหาออกมาเป็นส่วนๆ แล้วนำองค์ประกอบต่างๆ เหล่านั้นมาแบ่งเป็นระดับชั้นจากบนลงมาสู่ล่างตามความสำคัญและผลกระทบที่มีต่อปัญหา นอกจากนี้ยังมีการใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ในการหาน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยหรือเกณฑ์ต่างๆ (วรพจน์,2550) (Chin,2002) รวมทั้งการหาสัมประสิทธิ์ที่ใช้สำหรับการโปรแกรมเชิงเส้นอีกด้วย (Omkarprasad และคณะ,2006)

3. การดำเนินการศึกษา

การศึกษาเริ่มจากการศึกษาการแบ่งหมวดหมู่ของกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ที่เคยแบ่งไว้ ที่ผ่านมามีหลายท่าน ดังนี้ บางท่านก็แบ่งเป็นกิจกรรมด้านต่างๆ (ฐาปนา,2549) (วิทยา,2547) (อรุณ,2545) คณะผู้ศึกษาจึงนำเอากิจกรรมโลจิสติกส์ที่ได้แบ่งไว้แล้วมาจัดหมวดหมู่ตามหลักของ Kenny และ Raffa (Dryer and Forman,1992) ซึ่งเมื่อทดสอบจากการการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรบางหลักสูตร พบว่าหมวดหมู่ที่ได้ยังไม่ครอบคลุมวิชาเรียนต่างๆ จึงทำการศึกษาหลักสูตรโลจิสติกส์ต่างๆเพิ่มเติม แล้วนำวิชาในหลักสูตรด้านโลจิสติกส์มารวมกับกิจกรรมโลจิสติกส์ที่ได้แบ่งหมวดหมู่ไว้ แล้วจัดกลุ่มใหม่ โดยตั้งเป้าหมายว่าต้องมีหมวดหมู่ไม่เกิน 7 หมวดหมู่ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ จะใช้แนวคิดของกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์มาช่วยในการหาน้ำหนักความสำคัญ (วรพจน์,2550) (Chin,2002) (Satty,1980) โดยการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ ของแต่ละหมวดปัจจัยที่แบ่งไว้ มิฉะนั้นในการสัมภาษณ์จะมีจำนวนของการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ ที่มากจนอาจทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เบื่อ สับสน ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องในการเปรียบเทียบเกินค่าที่ยอมรับได้ คือร้อยละ 10 (Satty,1980) เมื่อแบ่งหมวดหมู่แล้วนำมาทดลองสัมภาษณ์นักศึกษาบางสถาบัน ให้ความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ได้จัดหมวดหมู่ไว้ครอบคลุมและครบถ้วน สามารถใช้ในการสัมภาษณ์ได้ แล้วนำปัจจัยที่ได้ไปสัมภาษณ์เพื่อหาน้ำหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย โดยใช้แนวทางของกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic Hierarchy Process, AHP) มาช่วยในการหาน้ำหนักความสำคัญ โดยการเปรียบเทียบความสำคัญ

เป็นคู่ๆ ของแต่ละหมวดปัจจัยที่แบ่งไว้ (Pairwise Comparison) โดยหมวดหมู่ที่แบ่งไม่ควรเกิน 7 หมวดหมู่มิฉะนั้นในการสัมภาษณ์จะมีจำนวนการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ ที่มากจนอาจทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เบื่อ สับสน ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องในการเปรียบเทียบ มากกว่าค่าที่ยอมรับได้ คือ ร้อยละ 10

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบตอบแบบสอบถามไม่มีการถามกลับหากการเปรียบเทียบมีค่าความไม่สอดคล้องของข้อมูลเกินร้อยละ 10 เนื่องจากการสภาพแวดล้อมของการสัมภาษณ์ไม่เหมาะที่จะนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะสัมภาษณ์นักศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ของสถาบันการศึกษาต่างๆ แล้วนำผลการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ มาใช้โปรแกรม Super decisions 1.6.0 วิเคราะห์หาหน้าหนักความสำคัญที่ได้มาของแต่ละข้อมูล ข้อมูลที่มีความไม่สอดคล้องเกิน 0.1 ตัดข้อมูลนั้นทิ้ง

4. ผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเบื้องต้น แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ พบว่าหมวดหมู่ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกหลักสูตรด้านโลจิสติกส์ในสถาบันต่างๆ นั้น สามารถแบ่งออกเป็น 7 หมวดหมู่ ดังนี้ คือ

- 1) ทำเลที่ตั้ง คือ สถานศึกษาที่อยู่ในย่านที่เจริญ สามารถเดินทางได้สะดวกสบาย มีรถประจำทางวิ่งผ่านตลอดเวลา หรือ มหาวิทยาลัยอยู่ใกล้บ้านสามารถเดินทางไปกลับระหว่างมหาวิทยาลัยและบ้านได้ เพราะเนื่องจากจะลดค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วยังช่วยเหลืองานทางบ้านและธุรกิจของครอบครัวได้
- 2) ศักยภาพของมหาวิทยาลัย คือ มีเครื่องมือหรือสื่อการศึกษาที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการสอน นักศึกษาที่เรียนสามารถจบออกมามีงานรองรับเพราะเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักของหน่วยงานทั่วไป
- 3) ศักยภาพของอาจารย์ คือ อาจารย์จบตรงกับสาขาที่สอน หรือ มีประสบการณ์โดยตรง อาจารย์ที่สอนมีการทำงานวิจัยในด้านที่สอน อาจารย์ผู้สอนมีการเอาใจใส่ให้นักศึกษา เช่น สามารถจัดบทรียนนอกความรู้มาเสริมบทเรียนและให้คำปรึกษาตลอดเวลาที่มีปัญหา
- 4) การรับเข้าศึกษาง่าย คือ การรับเข้าศึกษาจำนวนมาก มีการแข่งขันน้อย
- 5) การแนะนำจากบุคคลอื่นๆ คือ มีญาติทำงานอยู่ในสถานศึกษา หรือมีรุ่นพี่หรือญาติเรียนอยู่ในสาขาหรือคณะที่อยากเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำจึงทำให้ไว้วางใจที่จะเรียนในสถาบันนั้น หรือเพื่อนชวน เรียนตามเพื่อน มีเพื่อนเรียนอยู่มาก จึงทำให้ไม่ต้องตัดสินใจอะไรมากในการหาที่เรียน
- 6) ค่าใช้จ่าย คือ ค่าหน่วยกิตทั้งหลักสูตร และทางสถาบันมีกองทุนการศึกษาให้กู้ยืม ทำให้นักศึกษาที่ฐานะยากจนไม่มีทุนที่จะศึกษาต่อสามารถเรียนได้
- 7) สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย คือ มีสถานที่เพื่อการอุปโภคบริโภคที่สะอาด และเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนให้สามารถทำงานด้วยเรียนด้วยจนจบการศึกษาได้

ผลจากการสัมภาษณ์โดยการเปรียบเทียบความสำคัญเป็นคู่ๆโดยใช้แบบสอบถาม จากนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรโลจิสติกส์ในสถาบันต่างๆ ในระดับปริญญาตรี 4 แห่ง สัมภาษณ์มาทั้งหมด 80 คน เมื่อใช้โปรแกรม Super decisions 1.6.0 พบว่ามี 27 ข้อมูลที่มีค่าความไม่สอดคล้องจากการเปรียบเทียบความสำคัญเป็นคู่ๆ ไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.75 จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด อาจเนื่องมาจากการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์โดยตรงแต่ใช้เวลาไม่มาก และไม่มีการถามกลับหากการเปรียบเทียบมีความไม่สอดคล้องเกินกำหนด

จากตารางที่ 1 และรูปที่ 1 พบว่าปัจจัยหมวดที่ 2 ศักยภาพของมหาวิทยาลัย มีน้ำหนักความสำคัญเฉลี่ยมากที่สุดเป็นร้อยละ 26.07 รองลงมาคือปัจจัยหมวดที่ 3 ศักยภาพของอาจารย์ มีน้ำหนักความสำคัญ

เฉลี่ยเป็นร้อยละ 23.40 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 14.65 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 คือ ปัจจัยหมวดที่ 6 ด้านค่าใช้จ่ายมีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 14.65 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 คือ หมวดปัจจัยที่ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 10.52 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5 คือ ปัจจัยหมวดที่ 4 การรับเข้าศึกษาง่ายมีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 9.87 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 6 คือ ปัจจัยหมวดที่ 5 การแนะนำจากบุคคลอื่น ๆ มีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 8.63 ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยหมวดที่ 1 ทำเลที่ตั้งมีความสำคัญเฉลี่ยเป็นร้อยละ 6.67

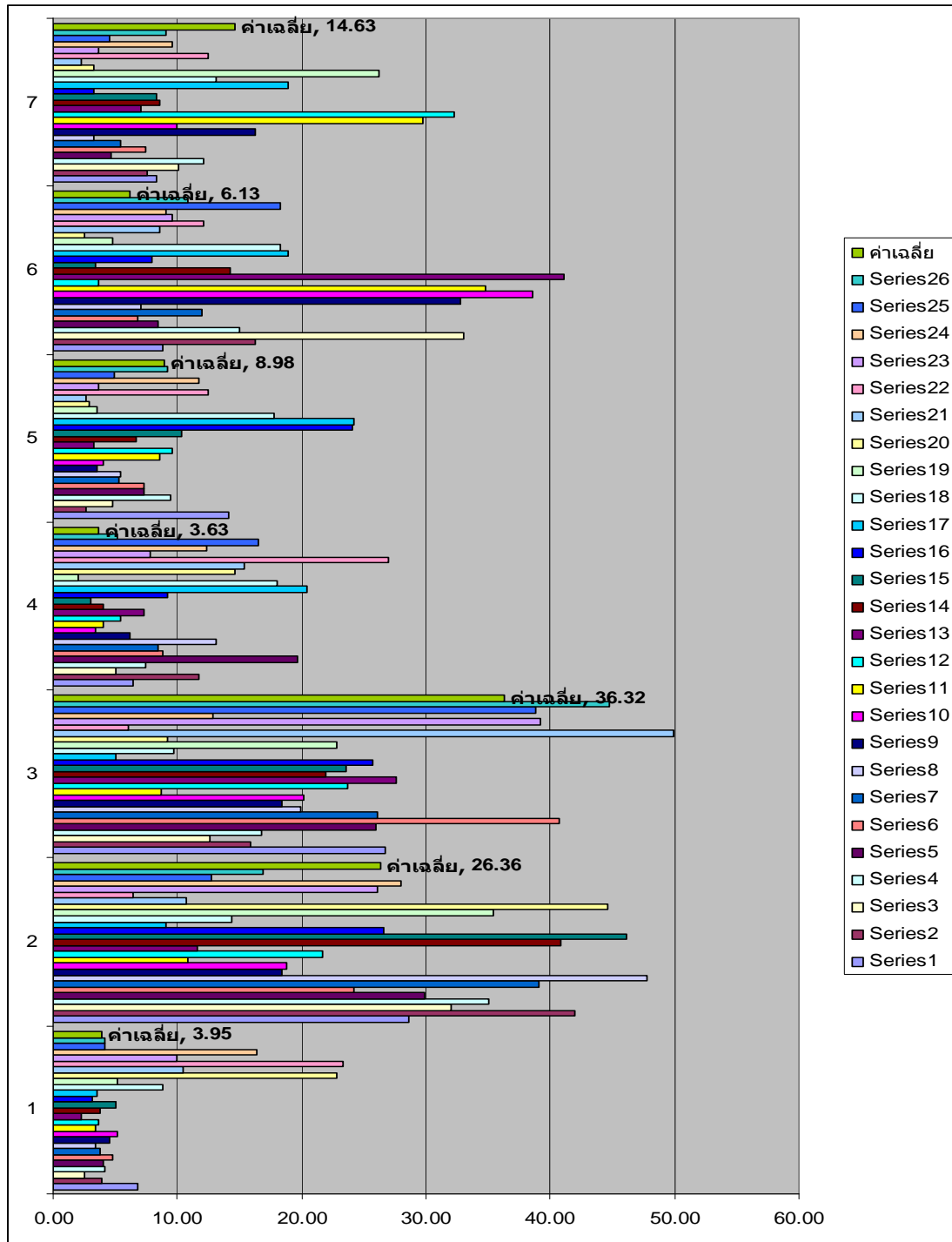
ตารางที่ 1: นำหนักความสำคัญของปัจจัย 7 หมวดจากการสัมภาษณ์เป็นร้อยละ

ข้อมูล ที่	นำหนักความสำคัญของปัจจัยทั้ง 7 หมวด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
1	6.82	28.57	26.77	<u>6.48</u>	14.17	8.88	8.32	100.00
2	3.93	42.03	15.83	11.77	<u>2.60</u>	16.32	7.51	100.00
3	<u>2.53</u>	31.99	12.55	5.06	4.74	33.05	10.08	100.00
4	<u>4.11</u>	35.01	16.82	7.46	9.51	15.01	12.09	100.00
5	<u>4.09</u>	29.92	25.92	19.66	7.36	8.39	4.65	100.00
6	<u>4.74</u>	24.23	40.66	8.83	7.34	6.78	7.43	100.00
7	<u>3.74</u>	39.04	26.11	8.48	5.33	11.94	5.36	100.00
8	3.40	47.77	19.94	13.07	5.47	7.03	<u>3.32</u>	100.00
9	4.60	18.36	18.36	6.15	<u>3.52</u>	32.75	16.27	100.00
10	5.23	18.73	20.12	<u>3.46</u>	4.06	38.51	9.90	100.00
11	<u>3.36</u>	10.81	8.73	3.99	8.61	34.79	29.70	100.00
12	3.69	21.71	23.72	5.45	9.57	<u>3.60</u>	32.25	100.00
13	<u>2.21</u>	11.54	27.57	7.29	3.30	41.04	7.06	100.00
14	<u>3.75</u>	40.78	21.99	4.08	6.62	14.26	8.51	100.00
15	5.06	46.09	23.62	<u>3.09</u>	10.38	3.41	8.34	100.00
16	<u>3.11</u>	26.56	25.73	9.21	24.12	7.95	3.33	100.00
17	<u>3.57</u>	9.03	5.05	20.40	24.14	18.85	18.96	100.00
18	<u>8.77</u>	14.32	9.66	18.02	17.79	18.26	13.17	100.00
19	5.14	35.46	22.86	<u>1.97</u>	3.56	4.84	26.18	100.00
20	22.75	44.65	9.26	14.66	2.94	<u>2.48</u>	3.27	100.00
21	10.41	10.76	49.91	15.39	2.69	8.56	<u>2.27</u>	100.00
22	23.36	<u>6.49</u>	6.11	26.92	12.48	12.16	12.49	100.00
23	9.96	26.04	39.22	7.83	3.66	9.63	<u>3.65</u>	100.00
24	16.35	27.96	12.83	12.41	11.77	<u>9.04</u>	9.64	100.00

การประชุมเชิงวิชาการประจำปีด้านการจัดการซอฟต์แวร์และโลจิสติกส์ ครั้งที่ 8

25	<u>4.12</u>	12.67	38.86	16.51	4.94	18.30	4.59	100.00
26	<u>4.16</u>	16.87	44.77	5.11	9.16	10.81	9.12	100.00
27	3.95	26.36	36.32	<u>3.63</u>	8.98	6.13	14.63	100.00
ค่าเฉลี่ย	<u>6.55</u>	26.07	23.31	9.87	8.47	14.92	10.82	100.00

รูปที่ 1: นำหนักความสำคัญของปัจจัย 7 หมวดจากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 2: ลำดับความสำคัญเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 7 หมวด

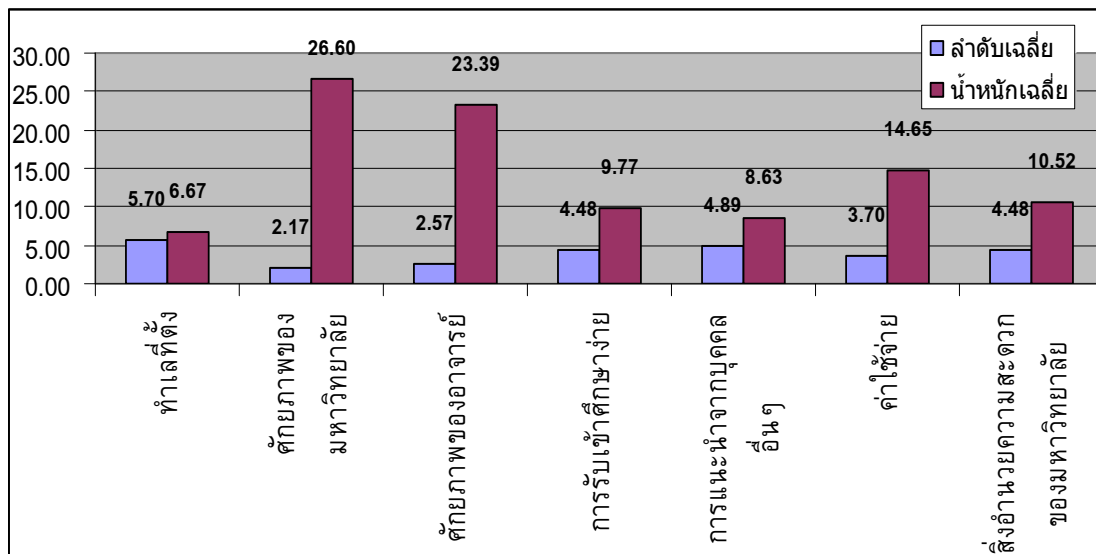
ข้อมูลที	ลำดับความสำคัญของปัจจัยทั้ง 7 หมวด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
1	6.00	1.00	2.00	7.00	3.00	4.00	5.00	28.00
2	6.00	1.00	3.00	4.00	7.00	2.00	5.00	28.00
3	7.00	2.00	3.00	5.00	6.00	1.00	4.00	28.00
4	7.00	1.00	2.00	6.00	5.00	3.00	4.00	28.00
5	7.00	1.00	2.00	3.00	5.00	4.00	6.00	28.00
6	7.00	2.00	1.00	3.00	4.50	6.00	4.50	28.00
7	7.00	1.00	2.00	4.00	6.00	3.00	5.00	28.00
8	6.00	1.00	2.00	3.00	5.00	4.00	7.00	28.00
9	6.00	2.50	2.50	5.00	7.00	1.00	4.00	28.00
10	5.00	3.00	2.00	7.00	6.00	1.00	4.00	28.00
11	7.00	3.00	4.00	6.00	5.00	1.00	2.00	28.00
12	6.00	3.00	2.00	5.00	4.00	7.00	1.00	28.00
13	7.00	3.00	2.00	4.00	6.00	1.00	5.00	28.00
14	7.00	1.00	2.00	6.00	5.00	3.00	4.00	28.00
15	5.00	1.00	2.00	7.00	3.00	6.00	4.00	28.00
16	7.00	1.00	2.00	4.00	3.00	5.00	6.00	28.00
17	7.00	5.00	6.00	2.00	1.00	4.00	3.00	28.00
18	7.00	4.00	6.00	2.00	3.00	1.00	5.00	28.00
19	4.00	1.00	3.00	7.00	6.00	5.00	2.00	28.00
20	2.00	1.00	4.00	3.00	6.00	7.00	5.00	28.00
21	4.00	3.00	1.00	2.00	6.00	5.00	7.00	28.00
22	2.00	6.00	7.00	1.00	4.00	5.00	3.00	28.00
23	3.00	2.00	1.00	5.00	6.00	4.00	7.00	28.00
24	2.00	1.00	3.00	4.00	5.00	7.00	6.00	28.00
25	7.00	4.00	1.00	3.00	5.50	2.00	5.50	28.00
26	7.00	2.00	1.00	6.00	5.00	3.00	4.00	28.00
27	6.00	2.00	1.00	7.00	4.00	5.00	3.00	28.00
ลำดับเฉลี่ย	5.70	2.17	2.57	4.48	4.89	3.70	4.48	28.00
ลำดับ	7.00	1.00	2.00	4.50	6.00	3.00	4.50	28.00

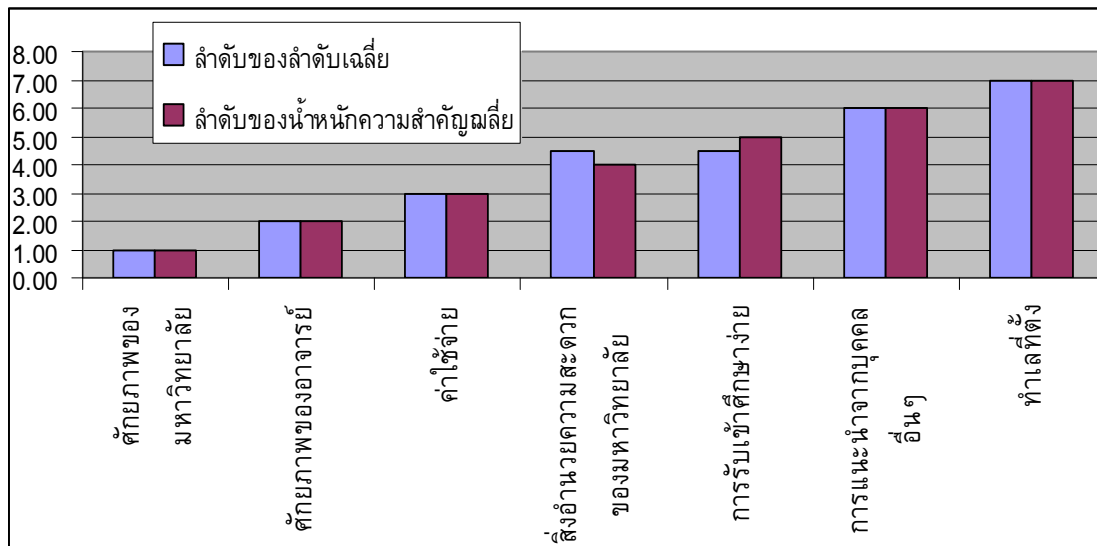
จากตารางที่ 2 ลำดับความสำคัญเฉลี่ยจากการสัมภาษณ์ซึ่งคิดจากการนำลำดับความสำคัญที่ได้จากน้ำหนักความสำคัญจากการสัมภาษณ์มาหาค่าเฉลี่ย พบว่าปัจจัยหมวดที่ 2 ศักยภาพของมหาวิทยาลัยมีลำดับของการให้ความสำคัญเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 1 ลำดับของการให้ความสำคัญเฉลี่ยที่ 2 คือ หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน หมวดปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย หมวดด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย หมวดด้านการรับเข้าศึกษาง่าย หมวดด้านการแนะนำจากบุคคลอื่นๆ และหมวดด้านทำเลที่ตั้งตามลำดับ

5.วิเคราะห์ผลการศึกษา

จากรูปที่ 2 และรูปที่ 3 พบว่าไม่ว่าจะใช้น้ำหนักความสำคัญเฉลี่ยหรือลำดับเฉลี่ยจากการสัมภาษณ์มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ลำดับความสำคัญที่ได้จะสอดคล้องกันทั้ง 2 แบบ จึงสามารถบอกได้ว่าการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีของกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับศักยภาพของมหาวิทยาลัยเป็นลำดับที่ 1 ด้วยน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 26.60 ลำดับที่ 2 คือ หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของอาจารย์ที่ร้อยละ 23.39 ลำดับที่ 3 คือ หมวดปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่ร้อยละ 14.65 ลำดับที่ 4 คือ หมวดปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ร้อยละ 10.52 ลำดับที่ 5 คือ ปัจจัยด้านการรับเข้าศึกษาง่ายที่ร้อยละ 9.77 ลำดับที่ 6 คือ หมวดการแนะนำจากผู้อื่นที่ร้อยละ 8.63 และลำดับที่ 7 คือ หมวดด้านทำเลที่ตั้งที่ร้อยละ 6.67

รูปที่ 2: แสดงน้ำหนักเฉลี่ยและอันดับเฉลี่ยของหมวดปัจจัยในการตัดสินใจเลือกหลักสูตรด้านโลจิสติกส์

รูปที่ 3: ลำดับของลำดับเฉลี่ยและลำดับของน้ำหนักเฉลี่ยของหมวดปัจจัยในการตัดสินใจเลือกหลักสูตรด้านโลจิสติกส์

6. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หมวดหมู่ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ ในสถาบันใดของนักศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 7 หมวดหมู่ดังนี้ คือ

- 1) ทำเลที่ตั้ง คือ สถานศึกษาที่อยู่ในย่านที่เจริญ สามารถเดินทางได้สะดวกสบาย มีรถประจำทางวิ่งผ่านตลอดเวลา หรือ มหาวิทยาลัยอยู่ใกล้บ้านสามารถเดินทางไปกลับระหว่างมหาวิทยาลัยและบ้านได้ เพราะเนื่องจากจะลดค่าใช้จ่ายต่างๆ และยังช่วยเหลืองานทางบ้านและธุรกิจของครอบครัวได้
- 2) ศักยภาพของมหาวิทยาลัย คือ มีเครื่องมือหรือสื่อการศึกษาที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการสอน นักศึกษาที่เรียนสามารถจบออกมามีงานรองรับเพราะเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของหน่วยงานทั่วไป
- 3) ศักยภาพของอาจารย์ คือ อาจารย์จบตรงกับสาขาที่สอน หรือ มีประสบการณ์โดยตรง อาจารย์ที่สอนมีการทำงานวิจัยในด้านที่สอน อาจารย์ผู้สอนมีการเอาใจใส่นักศึกษา เช่น สามารถจัดบทเรียนนอกความรู้มาเสริมบทเรียนและให้คำปรึกษาตลอดเวลาที่มีปัญหา
- 4) การรับเข้าศึกษาได้ง่าย คือ การรับเข้าศึกษาจำนวนมาก มีการแข่งขันน้อย
- 5) การแนะนำจากบุคคลอื่นๆ คือ มีญาติทำงานอยู่ในสถานศึกษา หรือมีรุ่นพี่หรือญาติเรียนอยู่ในสาขาหรือคณะที่อยากเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำจึงทำให้ไว้วางใจที่จะเรียนในสถาบันนั้น หรือเพื่อนชวน เรียนตามเพื่อน มีเพื่อนเรียนอยู่มาก จึงทำให้ไม่ต้องตัดสินใจอะไรมากในการหาที่เรียน
- 6) ค่าใช้จ่าย คือ ค่าหน่วยกิตทั้งหลักสูตร และทางสถาบันมีกองทุนการศึกษาให้กู้ยืม ทำให้นักศึกษาที่ฐานะยากจนไม่มีทุนที่จะศึกษาต่อสามารถเรียนได้
- 7) สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย คือ มีสถานที่เพื่อการอุปโภคบริโภคที่สะอาด และเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนให้สามารถทำงานด้วยเรียนด้วยจนจบการศึกษาได้

จากการสัมภาษณ์ตามแนวทางของกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับหมวดปัจจัยในการตัดสินใจดังนี้ คือ หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของมหาวิทยาลัย หมวดปัจจัยด้านศักยภาพของอาจารย์ หมวดปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย หมวดปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านการรับเข้าศึกษาง่าย หมวดการแนะนำจากผู้อื่น และทำเลที่ตั้งตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าไม่ว่าหลักสูตรนั้นอยู่ที่ไหน หากมหาวิทยาลัยมีศักยภาพมีชื่อเสียง มีเครื่องมือหรือสื่อการศึกษาที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการสอน นักศึกษาที่เรียนสามารถบอกมามีงานรองรับ เพราะเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของหน่วยงานทั่วไป และอาจารย์มีศักยภาพ อาจารย์จบตรงกับสาขาที่สอน หรือ มีประสบการณ์โดยตรง อาจารย์ที่สอนมีการทำงานวิจัยในด้านที่สอน อาจารย์ผู้สอนมีการเอาใจใส่ให้นักศึกษา เช่น สามารถจัดบทเรียนนอกความรู้มาเสริมบทเรียนและให้คำปรึกษาตลอดเวลาที่มีปัญหา แค่ 2 หมวดปัจจัยก็มาเรียนซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนอย่างมาก ค่าใช้จ่ายสมเหตุสมผลไม่แพงเกินไปเนื่องจากการศึกษาเป็นการลงทุนทั้งด้านการเงินและเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยไม่ต้องหรูหรา มีการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลาที่มี การแนะนำจากบุคคลอื่นๆ ไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาอาจเนื่องมาจากนักศึกษาสามารถหาข้อมูลและตัดสินใจได้จากสิ่งที่พบเห็นด้วยตัวเอง

7. ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาให้ถึงปัจจัยที่ผู้ประกอบการใช้ตัดสินใจเนื่องจากในระดับปริญญาตรีผู้ประกอบการยังมีบทบาทในการตัดสินใจอยู่สูง นอกจากนี้ยังต้องสร้างปัจจัยที่ควรใช้ในการตัดสินใจจากนักวิชาการด้านโลจิสติกส์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่นักศึกษาและผู้ประกอบการใช้ตัดสินใจเพื่อเป็นมุมมองและเสริมการตัดสินใจในบ้างแง่มุมที่นักศึกษายังมองไม่เห็น รวมทั้งควรจัดทำกับกลุ่มนักศึกษาในระดับปริญญาโทด้วยเพื่อทราบความต้องการของกลุ่มนี้ และการใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อาจไม่เหมาะกับการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เนื่องจากต้องใช้เวลาเพียงพอในการเปรียบเทียบความสำคัญ และในการกำหนดค่าของการเปรียบเทียบหากมีผู้ตอบจำนวนมากและผู้ถามจำนวนมากแล้วอาจทำให้ตัวเลขที่ใช้ในการเปรียบเทียบของแต่ละคนแตกต่างกันทำให้ข้อมูลที่ได้อาจมีความไม่สอดคล้องสูง

8. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่สละเวลาในการให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ไม่ว่าจะข้อมูลที่ได้จะสอดคล้องหรือไม่ และขอขอบคุณ คุณภควัฒน์ พุทธิสุนันท์ คุณวีระยุทธ ป้อมคำ และคุณศุภชัย แก้วอยู่ นักศึกษาสาขาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ ที่สละเวลาในการอบรมเพื่อการสอบถามให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสละเวลาในการออกสนามไปสัมภาษณ์นักศึกษาในสถาบันต่างๆ ด้วย

บรรณานุกรม

- [1] ชฎานิน อารมณรัตน์. 2547. การวิเคราะห์ระบบคะแนนของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สำหรับอุตสาหกรรมการผลิต, วิทยานิพนธ์ (วศ.ม.), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] ฐาปนา บุญหล้า. 2549. โลจิสติกส์ประเทศไทย, กรุงเทพฯ.
- [3] วรพจน์ มีถม. 2538. การตัดสินใจเลือกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ กรณีศึกษาโรงงานผลิตของเล่นไม้เพื่อการศึกษา, วิทยานิพนธ์ (วศ.ม.), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [4] วรพจน์ มีถม. อรรถกร เก่งพล. “การศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งชาติ”, การประชุมวิชาการข่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม, 24-26 ตุลาคม 2550.
- [5] วิทยา สุหฤทดำรง.2547 ผู้นำในการบริหารจัดการโลจิสติกส์.กรุงเทพ ฯ.ไอทีแอล เทรต มีเดีย.
- [6] วิทยา สุหฤทดำรง.2546.โลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน อธิบายได้ง่ายนิดเดียว.กรุงเทพ ฯ.ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- [7] วิฑูรย์ ตันศิริคงคล.2542. AHP กระบวนการตัดสินใจ (ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก).กรุงเทพ ฯ.
- [8] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.).2550. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ.2550-2554.
- [9] อรุณ บรรีรักษ์ .Logistics Case Study In Thailand.กรุงเทพ ฯ.2545
- [10] Chin K.-S., Pun K.-F., Xu Y. and Chan J.S.F.2002. “An AHP based study of critical factors for TQM implementation in Shanghai manufacturing Industries.” Technovation, 22: 707–715.
- [11] Dyer,Robert F. and Forman,Ernest H.,”Group decision support with the Analytic Hierarchy Process”, European Journal of Operational Research, Vol.8, 1992, pp. 99 – 124.
- [12] Omkarprasad S. Vaidya, Sushil Kumar, “Analytic hierarchy process: An overview of applications”, European Journal of Operational Research 169 (2006) 1–29.
- [13] Saaty, T.L., “ The Analytic Hierarchy Process” Mc Graw Hill, New York, 1980.
- [14] <http://www.superdecisions.com> [9 กันยายน 2551].